

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση τη λέξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή ή τη λέξη Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

α. Το οικονομικό πρόβλημα κάθε κοινωνίας προέρχεται από τη διαφορά που υπάρχει μεταξύ του πλήθους των αναγκών, τις οποίες οι άνθρωποι επιδιώκουν να ικανοποιήσουν, και του περιορισμένου όγκου των αγαθών τα οποία υπάρχουν για την ικανοποίηση αυτών των αναγκών.

β. Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.) συμπεριλαμβάνει την αξία των αγαθών και υπηρεσιών της παραοικονομίας.

γ. Όταν αυξάνεται το επίπεδο τιμών, το πραγματικό εισόδημα αυξάνεται και αντίστροφα.

δ. Οι τράπεζες είναι επιχειρήσεις με κύρια δραστηριότητα τη μεσολάβησή τους στην αγορά χρήματος, δηλαδή εκεί όπου το χρήμα ζητείται και προσφέρεται.

ε. Ο φορολογικός συντελεστής είναι το ποσό του φόρου που αντιστοιχεί σε κάθε μονάδα της φορολογικής βάσης και εκφράζεται ως ποσοστό.

Μονάδες 15

A2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό καθεμιάς από τις παρακάτω προτάσεις και δίπλα στον αριθμό, το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

1. Το ψυγείο που χρησιμοποιείται σε ένα κρεοπωλείο είναι:

- α. υλικό, διαρκές, καταναλωτικό αγαθό
- β. υλικό, καταναλωτό, κεφαλαιουχικό αγαθό
- γ. υλικό, διαρκές, κεφαλαιουχικό αγαθό
- δ. ελεύθερο, υλικό, καταναλωτικό αγαθό

2. Το Κατά Κεφαλήν Πραγματικό Α.Ε.Π. δίνεται από το παρακάτω πηλίκο:

α.
$$\frac{\text{Πληθυσμός}}{\text{Πραγματικό Α.Ε.Π.}}$$

β.
$$\frac{\text{Πραγματικό Α.Ε.Π.}}{\text{Πληθυσμός}}$$

γ.
$$\frac{\text{Πραγματικό Α.Ε.Π.}}{\text{Δείκτης τιμών έτους}}$$

δ. Ονομαστικό Α.Ε.Π.
Πληθυσμός

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β

Β1. Η ανεργία τριβής και η διαρθρωτική ανεργία οφείλονται σε διαφορετικούς λόγους. Αφού καταγράψετε τους λόγους στους οποίους οφείλεται η καθεμιά (μον. 12), να αναφέρετε τις βασικές οικονομικές συνέπειες της ανεργίας (μον. 6) και στη συνέχεια να αναλύσετε τα σοβαρά κοινωνικά προβλήματα που αυτή δημιουργεί (μον. 7).

Μονάδες 25

ΘΕΜΑ Γ

Μια οικονομία παράγει δύο αγαθά X και Ψ και απασχολεί όλους τους παραγωγικούς συντελεστές με δεδομένη τεχνολογία, όπως στον πίνακα:

Συνδυασμοί	Αγαθό X	Αγαθό Ψ
A	0	500
B	100	300
Γ	150	150
Δ	180	0

Γ1. Με βάση τα δεδομένα του προηγούμενου πίνακα να κατασκευάσετε την Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων (ΚΠΔ) της οικονομίας.

Μονάδες 4

Γ2. Να βρείτε το κόστος ευκαιρίας του αγαθού X σε όρους του αγαθού Ψ και να εξηγήσετε γιατί το κόστος ευκαιρίας είναι αυξανόμενο.

Μονάδες 8

Γ3. Με τη βοήθεια του κόστους ευκαιρίας να εξετάσετε (υπολογιστικά) αν ο καθένας από τους παρακάτω συνδυασμούς $K(X=80, \Psi=400)$ και $\Lambda(X=160, \Psi=50)$ είναι εφικτός, μέγιστος ή ανέφικτος.

Μονάδες 8

Γ4. Να υπολογίσετε πόσες μονάδες του αγαθού X πρέπει να θυσιαστούν για να παραχθούν οι πρώτες 180 μονάδες του αγαθού Ψ .

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Δ

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αφορά τη φορολογία εισοδήματος:

Ετήσιο Εισόδημα (σε ευρώ)	Φορολογικός Συντελεστής
$0-10.000$	0%

10.001-20.000	10%
20.001-40.000	20%
40.001 και άνω	30%

Δ1. Ο πολίτης Α δήλωσε ετήσιο εισόδημα 50.000 ευρώ. Να υπολογίσετε το φόρο που θα πληρώσει με βάση την παραπάνω κλίμακα εισοδήματος.

Μονάδες 8

Δ2. Ο πολίτης Β, σύμφωνα με το ετήσιο εισόδημά του, πλήρωσε φόρο 2.000 ευρώ με βάση την παραπάνω κλίμακα εισοδήματος. Να υπολογίσετε το εισόδημα που δήλωσε.

Μονάδες 6

Δ3. Καθένας από τους παραπάνω δύο πολίτες αγοράζει ένα αυτοκίνητο αξίας 12.000 ευρώ. Πληρώνει επιπλέον φόρο δαπάνης που υπολογίζεται με φορολογικό συντελεστή 10%.

α) Να υπολογίσετε το φόρο δαπάνης (μον. 2).

β) Να υπολογίσετε το φόρο δαπάνης ως ποσοστό στο εισόδημα των πολιτών Α και Β (μον. 4).

γ) Με βάση τα προηγούμενα αποτελέσματα ποιο είναι το συμπέρασμά σας για την αναλογικότητα του φόρου δαπάνης ως προς το εισόδημα των πολιτών Α και Β (μον. 5).

Μονάδες 11

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A.1

- α) Σωστό
- β) Λάθος
- γ) Λάθος
- δ) Σωστό
- ε) Σωστό

A.2 γ

A.3 β

ΘΕΜΑ Β

B.1

Η απάντηση βρίσκεται στην παράγραφο 9.4 στη σελίδα 170 του σχολικού βιβλίου.

Για την ανεργία τριβής η απάντηση είναι από «Η ανεργία τριβής είναι..» έως «..κενές θέσεις εργασίας».

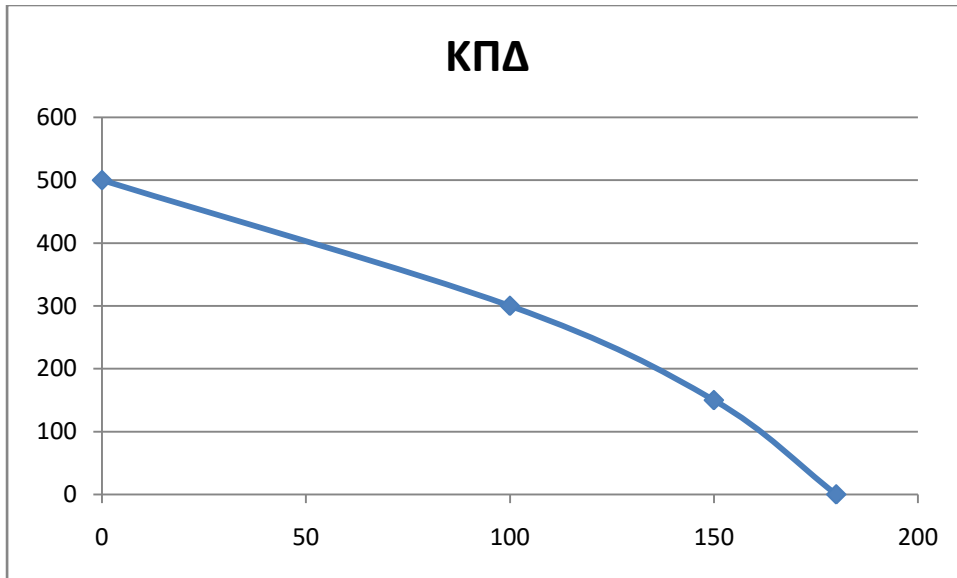
Για την διαρθρωτική ανεργία η απάντηση είναι από « Όταν σε μια οικονομία....» έως «...μεγάλης διάρκειας».

Η απάντηση για τις βασικές οικονομικές συνέπειες είναι από « Η ανεργία έχει τρεις...» έως «...προς τους ανέργους».

Και τέλος η απάντηση για τα κοινωνικά προβλήματα που δημιουργεί η ανεργία είναι από «Φυσικά οι συνέπειες...» έως «... κοινωνικά προβλήματα».

ΘΕΜΑ Γ

Γ.1

Γ.2

Χρησιμοποιώντας τον τύπο $KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X}$ μεταξύ των συνδυασμών υπολογίζουμε:

$$A-B: KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = 2$$

$$B-Γ: KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = 3$$

$$Γ-Δ: KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = 5$$

Το κόστος ευκαιρίας είναι αυξανόμενο καθώς οι συντελεστές παραγωγής δεν είναι εξίσου κατάλληλοι για την παραγωγή όλων των αγαθών. Καθώς αυξάνεται η παραγωγή του αγαθού X αποσπώνται από την παραγωγή του αγαθού Ψ όλο και λιγότερο κατάλληλοι παραγωγικοί συντελεστές για την παραγωγή του αγαθού X.

Γ.3

Όταν στην οικονομία παράγονται 80 μονάδες του αγαθού X η μέγιστη ποσότητα του αγαθού Ψ που μπορεί να παραχθεί είναι 340 μονάδες καθώς για κάθε μια μονάδα του X που παράγει η οικονομία πρέπει να θυσιάσει 2 μονάδες του Ψ (KE_X). Άρα ο συνδυασμός K είναι ανέφικτος.

Όταν στην οικονομία παράγονται 160 μονάδες του αγαθού X η μέγιστη ποσότητα του αγαθού Ψ που μπορεί να παραχθεί είναι 100 μονάδες καθώς για κάθε μια μονάδα του X που παράγει η οικονομία πρέπει να θυσιάσει 5 μονάδες του Ψ (KE_X). Άρα ο συνδυασμός Λ είναι εφικτός.

Γ.4

Όταν στην οικονομία παράγονται 180 μονάδες του αγαθού Ψ η μέγιστη ποσότητα του αγαθού Χ που μπορεί να παραχθεί είναι 140 μονάδες καθώς για κάθε μια μονάδα του Χ που παράγει η οικονομία πρέπει να θυσιάσει 3 μονάδες του Ψ ($ΚΕ_X$). Άρα για να παραχθούν οι 180 πρώτες μονάδες του Ψ θα πρέπει να θυσιαστούν $180 - 140 = 40$ μονάδες του αγαθού Χ.

ΘΕΜΑ Δ

Δ.1

Κλίμακα εισοδήματος (€)	Φορολογικός συντελεστής	Φόρος εισοδήματος για τον πολίτη Α
0 – 10.000	0%	$10.000 \times 0\% = 0$
10.001 – 20.000	10%	$10.000 \times 10\% = 1.000$
20.001 – 40.000	20%	$20.000 \times 20\% = 4.000$
40.001 και άνω	30%	$10.000 \times 30\% = 3.000$
Φόρος που του αναλογεί να πληρώσει		$0 + 1.000 + 4.000 + 3.000 = 8.000€$

Δ.2

Κλίμακα εισοδήματος (€)	Φορολογικός συντελεστής	Φόρος εισοδήματος για τον πολίτη Β
0 – 10.000	0%	$10.000 \times 0\% = 0$
10.001 – 20.000	10%	$10.000 \times 10\% = 1.000$
20.001 – 40.000	20%	$20.000 \times 20\% = 4.000$
40.001 και άνω	30%	Ανάλογα το ποσό
Φόρος που του αναλογεί να πληρώσει		2.000€

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα και τον φόρο που αναλογεί να πληρώσει, ο πολίτης Β βρίσκεται στην 3^η κλίμακα. Στην κλίμακα αυτή ο φόρος που καλείται να πληρώσει είναι 1.000€, τα οποία αντιστοιχούν σε επιπλέον των 20.000€ εισόδημα: $1.000/0,2 = 5.000€$.

Επομένως εισόδημά του πολίτη Β είναι $20.000 + 5.000 = 25.000€$

Δ.3

α) Ο φόρος δαπάνης είναι $12.000 \times 0,1 = 1.200€$

β) Για τον πολίτη Α είναι: $1.200/50.000 = 0,024$ ή 2,4%, ενώ για τον πολίτη Β είναι: $1.200/25.000 = 0,048$ ή 4,8%.

γ) Ο φόρος δαπάνης είναι αντίστροφα προοδευτικός ως προς το εισόδημα καθώς παρατηρούμε ότι όσο αυξάνεται το εισόδημα μειώνεται ο φορολογικός συντελεστής.